

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2014

aruandeaasta lõpp: 31.12.2014

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur

registrikood: 90001227

tänav: Kesk 11

linn: Valga linn

maakond: Valga maakond

postisihnumber: 68203

telefon: +372 53401592

e-posti aadress: valgamaa@valgamaa.ee, eda.kulaots@valgamaa.ee,
reinorg@gmail.com

veebilehe aadress: www.arenguagentuur.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Tulemiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	12
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 4 Varud	13
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 6 Materiaalne põhivara	14
Lisa 7 Laenukohustused	15
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	15
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	15
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	17
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	17
Lisa 12 Tööjõukulud	17
Lisa 13 Seotud osapooled	17
Lisa 14 Sündmused pärast bilansipäeva	18
Aruande allkirjad	19
Vandeauditiitori aruanne	20

SA Valgamaa Arenguagentuur 2014 aasta tegevusaruanne

SA Valgamaa Arenguagentuur on maakondlik arendusorganisatsioon, kelle eesmärgiks on läbi oma tegevuste muuta maakonna majandus – ja elukeskkond atraktiivsemaks ja konkurentsivõimelisemaks, aidata tõhustada tööd erinevate arendusorganisatsioonide vahel ja pakkuda professionaalseid tugiteenuseid. Valgamaa Arenguagentuur on saavutanud heal tasemel koostöö nii maakonna sees (Partnerluskogu, maavalitsus, omavalitsuste liit), Lõuna-Eestis (Võru, Põlva, Viljandi, Jõgeva ja Tartu MAKid) kui ka piiriülel (Läti, Venemaa, Valgevene, Moldova, Ukraina, Armeenia, Gruusia regionaalsed arendusorganisatsioonid). Käivitatud on sisukas koostöö ülikoolide ja teadusasutustega (Tallinna Tehnikakõrgkool, Tartu Ülikooli Ideelabor ja Tehnoloogiainstituut, Tartu Teaduspark, Tartu Kõrgem Kunstikool ja Valgamaa Kutseõppekeskus). Nii ettevõtlikkuse kui kodanikuaktiivsuse suunal on tegevused hoogsad ja tegevuste tase kõrge. Investorteeninduse osas leppisid 5 Lõuna-Eesti arenduskeskust kokku ühise Lõuna-Eesti investorteeninduse loomises. Ühine investorteenindaja alustab tegevust 2015. aastal. Turismi valdkonnas initsieerime ja veame Lõuna-Eesti ühist välisturundust.

2014. aastal juhtis SA Valgamaa Arenguagentuur nõukogu tööd nõukogu esimees Kalev Härk. SA Valgamaa Arenguagentuuri nõukogu on seitsmeliikmeline. Vastavalt põhikirjale määrab ühe nõukogu liikme Valga maavanem, 3 nõukogu liiget nimetab Valgamaa Omavalitsuste Liit ning 3 nõukogu liiget nimetavad omavalitsuste liit ja maavanem ühiselt maakonna ettevõtjate ja kodanikeühenduste ja/või nende liitude ettepanekul. Sihtasutuse igapäevast tööd juhib üheliikmeline juhatuse, kelleks on Rein Org

2014 aastal sõlmiti ühinemisleping Valgamaal turismi arendavate sihtasutuste (SA Tõrva-Helme Turism ja SA Otepää Turism) liitumise kohta Valgamaa Arenguagentuuriga. Ühinemine toimub 2015 aastal. Ühinemise tulemusena tekib turismivaldkonna arendustegevustes senisest suurem sünergia ja väheneb dubleerimine.

Alates 2013. aastast moodustavad Valgamaa Arenguagentuur ja Valgamaa Omavalitsuste Liit ühtse kaksikorganisatsiooni, millel on üks kantselei, asjaajamiskord ja juhtkond. Valgamaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht on ühtlasi Valgamaa Arenguagentuuri juhatuse liige.

Valgamaa Arenguagentuuri põhitegevus jagunes 2014 aastal põhiosas nelja valdkonda: Ettevõtluse (EV) edendamine, kodanikuühiskonna (MTÜ) edendamine, kohalike omavalitsuste koostöös osalemine (KOV) ja investorteenindus (INV). Lisaks kirjeldatud valdkondadele (EV, MTÜ, KOV, INV) juhib ja koordineerib Arenguagentuur maakonna turismiarendus- ja turundustegevusi.

2014.aastal oli SA Valgamaa Arenguagentuur tulu 537 854 eurot. Tuludest moodustas sihtfinantseerimine 532 694 ja tasulised teenused ja kaupade müük 5 160 eurot.

2013.aastal oli SA Valgamaa Arenguagentuuri tulu 306 244 eurot. Tuludest moodustas sihtfinantseerimine 292 808 eurot ja tasulised teenused ja kaupade müük 13 436 eurot.

2014.a. töölepinguga töötajate arv oli 11. Töötajatele arvestatud palgakulu oli 125 354 eurot. Juhatuse liikmele maksti tasu 8 400 eurot.

2013.a. töölepinguga töötajate arv oli 8. Töötajatele arvestatud palgakulu oli 115 143 eurot. Juhatuse liikmele maksti tasu 8 783 eurot.

Töövõtulepingu alusel maksti 2014.aastal 5 236 eurot ja 2013.a. 4 441 eurot.

Alljärgnevalt tegevusaruanne põhitegevuste valdkondade kaupa:

1. Infotegevus

1.1 Ettevõtluse valdkond

Koostöös Valgamaa Äriklubiga korraldati 4 ümarlauda tegutsevatele ettevõtetele. Valgamaa Arenguagentuuri teenuste tutvustus viidi läbi Liivimaa Töömessil osalejatele. Noorte ettevõtlusteadlikkuse tõstmiseks osaleti majandusõppe tundides Valga Gümnaasiumi 10, 11 ja 12 klassis ning Valgamaa Kutseõppekeskuses. Viidud läbi infopäev ettevõtjatele koostöös Otepää valla esindajatega, 3 infopäeva koostöös Töötukassaga ettevõtlushuvilistele Otepääl, Lüllemäel, Tõrvas. Info jagamine teenustest, toetustest, koolitustest jms toimub infolistide ja veebi kaudu.

1.2 MTÜ valdkond

Infot arenduskeskuse MTÜ valdkonna kohta jagati huvilistele infopäevadel, vastati infopäringutele, kokku said otseinfot konsultandilt 130 inimest, sellele lisanduvad lühemad infopäringud e-kirja ja telefoni teel. Keskuse hallatavasse infolisti kuulus 2014.a. seisuga 316 kontakti. Ajalehes Valgamaalane on MTÜ valdkonda puudutavaid artikleid ilmunud 14, noortelehes Tankla 2. Uuenduskuuri on läbinud SVA koduleht ning maakondlik infoportaal, mis kajastab samuti olulisemaid sündmusi.

1.3 KOV valdkond

Peamiselt vajavad omavalitsused infot EL uue rahastamisperioodi uute toetusmeetmete osas. Oleme püüdnud edastada infot niipea, kui see kusagil tekib, sh erinevaid eelnõusid ja tippametnike hinnanguid-prognoose. Samuti koondame omavalitsuste ühisseisukohti ja edastame neid erinevate meetmemääruste ja käskkirjade koostajatele.

1.4 Investorteeninduse valdkond

Tihe koostöö Viljandi-, Võru- ja Põlvamaa MAKidega, Valga MAK olnud koostöö eestvedaja. Ühiselt on käidud EASis plaane arutamas, teostatud ühine turundustrükis.

Soome suurimal allhankemessi raames toimunud EASi ja saatkonna eestvedamisel korraldatud äriseminaril esitleti Lõuna-Eesti majanduskeskkonda, investeerimisvõimalusi. Messi Lõuna-Eesti delegatsiooniga kaasas 5 Valgamaa ettevõtet, kelle messikülalastust finantseeris Valgamaa LEADER-grupp.

6.mail 2014 toimus Lõuna-Eesti maakondlike arenduskeskuste ja EASi koostöös Otepääl Soome-Rootsi sihtturgude seminar, kus osales 80 ettevõtjat, sh 14 Valgamaalt.

Mais 2014 saadud Põhjamaade Ministrite Nõukogust toetuse osas pikendus, mille järel toimus täiendava kontaktreis Rootsi kohtumaks tööstusarenduskeskustega (IUC) jt organisatsioonidega, sh Region Dalarna, IUC Dalarna AB, IUC Träcentrum i Nässjö AB, Vreta Kluster, Katrineholm Logistic Center. Valgamaa Arenguagentuuri infolehes antud ülevaade investortegevustest. Seoses investorteamadega on suheldud kõigi KOVidega ning oluliste ettevõtjatega.

1.5 Turismi valdkond

Valgamaa Arenguagentuur haldab Valga Turismiinfokeskust, mille ülesandeks on koguda ja korrastada turismiinfot ning vastata kliendi päringutele. 2014.aastal teenindas Valga TIK kokku 7755 klienti ning päringut. Nendest 3875 välituristi ja 2463 siseturisti. Osaleti turismimessidel Riias (Balttour), Helsingis (Matka), Tallinnas (Tourest). Läbi koostööpartnerite on turundusmaterjale saadetud nii messidele kui ka erinevatele sihtturgudele. Kaastööd tehti erinevatele meediaväljaannetele nii Eestis kui välismaale. Pidev info uuendamine toimub www.puhkaeestis.ee, turism.valgamaa.ee, www.otepaa.eu, Google map, Facebook, Twitter. Info jagamine teenustest, toetustest, koolitustest jms toimub infolistide ja veebi kaudu.

2. Nõustamine

2.1 Ettevõtluse valdkond

Kõige rohkem tuntakse huvi ettevõtlustoetuste vastu, kuid ka ettevõtte asutamise vastu. Poolaasta lõpus ka majanduse aastaruannete koostamise vastu. Kasvanud on nõustamine kasutades e-posti ja skype, kuid seda peale esmast kliendikohtumist. Nõustatud klientide arv 285, konsulteeritud äriplaanide arv 45.

2.2 MTÜ valdkond

Eelmise aastaga võrreldes on nõustamiste arv kasvanud, kuid pideva arengunõustamisega peavad ühingute esindajad veel harjuma, samas on nn jätkunõustamiste arv kasvutendentsis, tulemuslikku arengunõustamist oli 7 kliendiga. Keskuse nõustamise abiga loodud ühingute arv – 13. Projektinõustamisi toimunud nii taotluse koostamise kui ka aruandluse valdkonna, taotluste nõustamisi oli 37, teadaolevalt on rahastuse neist saanud 20, osaletud 12 ühisprojekti töös.

2.3 KOV valdkond

Peaasjalikult on omavalitsusi nõustatud PKT investeeringute osas. Investeeringute pingereas on saavutatud maakondlik kokkulepe, mis fikseeritud omavalitsuste liidu üldkoosoleku otsusega. PATEE tegevuskava ja maakondliku PAP (piirkondlike algatuste tugiprogramm) osas on samuti saavutatud üksmeel. Seda nii tegevuste olulisuse kui programmi kaasrahastuse osas.

2.4 Investorteeninduse valdkond

2014.a. koostatud ja välja saadetud 6 väärtuspakkumist vastuseks potentsiaalsete investorite päringutele, 3 neist koostöös teiste Lõuna-Eesti maakondlike arenduskeskustega.

2.5 Turismi valdkond

Nõustamis üheks huvigrupiks on ettevõtjad, kellele info jagamine ning nõustamine toimub pidevalt ning ka proaktiivste tegevuste kaudu. Turismile suunatud EL toetusmeetmeid 2014.a ei olnud ning projektitaotluste nõustamist ei toimunud.

Teiseks huvigrupiks on turismiarendajatest koostööpartnerid, keda nõustatakse ning samuti aidatakse korraldada tootetutvustusreise, infomaterjalide valmistamist jne. Tehakse ettevalmistusi tulevasteks ühisteks projektideks ning koostöö tegevusteks. Kolmas huvigrupp on lõppkliendid – nii turistid kui ka kohalikud elanikud, kellele jagatakse nii informatsiooni kui nõuandeid Valgamaa tegevusvõimaluste kohta.

3. Proaktiivne tegevus

3.1 Ettevõtluse valdkond

Proaktiivsete tegevuste elluviimine toimub erinevate organisatsioonide koostöös, osaletakse maakonna arengukomisjonide töös, "arendajate ümarlaul", ettevõtlusvõrgustikes. Väga hea koostöö on Võru, Põlva ja Viljandi arenduskeskustega. Aktiivsed on turismiettevõtjatele suunatud tegevused. Käesoleval aastal on rohkem panustatud noorte ettevõtlusteadlikkuse suurendamisesse. Valgamaa ettevõtluspäeval osales 100 inimest, toimus parimate ettevõtjate tunnustamine. Toimus alustava ettevõtja baaskoolitus, kus osales 24 inimest. Koostöös Valga, Võru, Põlva maakondadega toimus 6 mentorklubi kohtumist, milles osales 25 mentiidi ja 9 mentorit.

Koostöös Ettevõtlusküla MTÜ –ga viidi Valga Põhikoolis läbi 4 majandusmängu „Ettevõtlusküla“, kus osales 124 5-7 klassi õpilast. Koostöös Victory trainings OÜ-ga viidi Valga Gümnaasiumis läbi 30 õpilasele loovuse seminar ning Valga Gümnaasiumi ja Valga Põhikooli 30 õpetajale seminar: „Kuidas luua inspireerivat õpikeskkonda õpilastele ja endale õpetajana“.

Koostöös Valga Maavalitsusega korraldati Valgamaa ettevõtetele õppereis Mektorysse ja Telliskivi Loomelinnakusse. Ekspordikoolitus ettevõtetele toimus koostöös Marketingi Instituudiga, osalejaid oli 15. Lõuna Eesti metalliettevõtjate õppereis toimus Võrumaale, kus külastati 5 Võrumaa metalliettevõtet ja Võrumaa KHK-d. Osalejaid oli 31.

Koos Valga maavalitsusega läbi viidud mahukas ettevõtlusuuring ja koostöös Tartu Teaduspargi ning Tartu Ülikooliga välja töötatud Arenguagentuuri uued kompetentsivaldkonnad – lähtuvalt uuringust tulenevaile kitsaskohtadele.

3.2 MTÜ valdkond

Proaktiivsed tegevused, eriti just koostöö valdkonnas on paranenud, suurenenud on konsultandi aktiivne kaasatus erinevatesse koostöövõrgustikesse, töörühmadesse ning komisjonidesse (10). Õnnestumisenähtena nii koostööalastes kui proaktiivsetes tegevustes võib välja tuua kaasatuse erinevate võrgustike töösse. Võrgustikesse kuuluvad nii kohalikud MTÜd, riigiasutused, arendusorganisatsioonid kui noorteorganisatsioonid ning suureneb koostöös toimuvate sündmuste korraldamine, näiteks osalemine KEAT programmis, kus kodanikuühiskonna alaseid teadmisi sai antud 200-le õpilasele maakonna 9-st koolist ning haridusprogrammi raames saadud teadmisi testiti 2-päevases noortelaagris, kus osales 109 õpilast. Taolised koostööprojektid näitavad noorte huvi käsitletavate kodanikuühiskonda puudutavate teemade suhtes ning loovad eelduse samalaadsete programmidega jätkata. 2014. a. jooksul korraldati maakonna MTÜdele kokku 4 koolitust ja üks ümarlaud. Üle-Eestilise Ühisnädala raames toimus keskuse koordineerimisel ning ka korraldamisel maakonnas 12 sündmust, millel osales kokku 622 inimest.

3.3 KOV valdkond

Maakonnas on kokku lepitud tulevases haldusjaotuses (Tõrva, Otepää, Valga omavalitsus). Sellest tulenevalt toimetavad omavalitsused üha rohkem piirkondlikus koostöös ja koosmeeles. 2014 aastal algasid läbirääkimised piirkondlike ühiste vee-ettevõtete loomise üle.

3.4 Investorteeninduse valdkond

Suheldud kõigi Valgamaa omavalitsustega, et olla kursis kinnistute ja hoonetega. Samuti suheldud kinnistuid omavate ettevõtetega. Hangitud kontakte Venemaal, Soomes, Rootsis. Lõuna-Eesti maakondadega koos pandud alus L-Eesti ühisele investorteenindusele tasakaalustamiseks senist Tallinna-kesksust EAS-i RVD tegevuses.

3.5 Turismi valdkond

Proaktiivsetes tegevustes on prioriteetideks koostöö arendamine Valgamaa ettevõtjate vahel, koostöövõrgustike tugevdamine. Turismiarenduse tasandil ollakse partnerorganisatsiooniks ühistes tegevustes nii Lõuna-Eesti, Eestis kui ka naaberriikide koostöös. Enne suvist hooaega mais korraldati tootetutvustusreis Valgamaa turismiettevõtjatele Põhja-Lätti. Pidevalt suheldakse ettevõtjatega, KOV juhtidega ning turismiarendajatega üle kogu Eesti. Valgamaa Arenguagentuur on partneriks rahvusvahelistes koostööprojektides. Projekti „Sustainable Via Hanseatica“ eesmärgiks on arenguvööndi pikendamine Peterburini, koostöövõrgustiku arendamine, toodete arendamine, turismiasjaliste arendamine, objektide parendamine, ühisturundus. Projekti „Riverways“ abil tehakse tootearendus ja turundustegevusi Eesti ja Läti veeturismi arendamiseks. Projekt „Elu kahe maailma piiril“ raames tugevdatakse Lõuna-Eesti ühist koostööd ning turismivõrgustiku ja marsruutide arendamist. Arenguagentuur korraldab turismivaldkonnas ka tunnustamist. 2014 aastal tunnustati Sangaste Lossi „Valgamaa turismitegija 2014“ tiitliga ning Valgamaa ettevõtlusauhinna „Parim uustulnuk 2014“ pälviv restoran Mr. Jakob.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	44 112	106 169	2
Nõuded ja ettemaksed	17 855	14 120	3
Varud	4 766	3 744	4
Kokku käibevara	66 733	124 033	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	165 684	961	6
Kokku põhivara	165 684	961	
Kokku varad	232 417	124 994	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	0	10 419	7
Võlad ja ettemaksed	49 974	62 762	8
Kokku lühiajalised kohustused	49 974	73 181	
Kokku kohustused	49 974	73 181	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	64	64	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	51 749	44 969	
Aruandeaasta tulem	130 630	6 780	
Kokku netovara	182 443	51 813	
Kokku kohustused ja netovara	232 417	124 994	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	532 694	292 808	9
Tulu ettevõtlusest	5 160	13 436	10
Kokku tulud	537 854	306 244	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-218 053	-127 199	11
Tööjõukulud	-186 139	-171 255	12
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-2 228	-427	6
Kokku kulud	-406 420	-298 881	
Põhitegevuse tulem	131 434	7 363	
Intressikulud	-809	-590	
Muud finantstulud ja -kulud	5	7	
Aruandeaasta tulem	130 630	6 780	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	131 434	7 363	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	2 228	427	6
Kokku korrigeerimised	2 228	427	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-3 735	-7 881	3
Varude muutus	-1 022	449	4
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-12 789	38 326	8
Kokku rahavood põhitegevusest	116 116	38 684	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-166 951	0	6
Laekunud intressid	7	7	3
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-166 944	7	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-11 044	0	7
Makstud intressid	-185	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-11 229	0	
Kokku rahavood	-62 057	38 691	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	106 169	67 478	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-62 057	38 691	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	44 112	106 169	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2012	64	44 969	45 033
Aruandeaasta tulem	0	6 780	6 780
31.12.2013	64	51 749	51 813
Aruandeaasta tulem	0	130 630	130 630
31.12.2014	64	182 379	182 443

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur 2014.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadustest ning rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginevast heast raamatupidamise tavast.

Arvestuspõhimõtted on vastavuses raamatupidamise seaduses sätestatud alusprintsipidega ja Raamatupidamistoimkonna juhenditega. Raamatupidamise aastaaruanne ja tulemiaruanne on koostatud eurodes.

Rahavoogude aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi põhitegevuse rahavoogudeks. Põhitegevuse rahavoogude kajastamisel on kasutatud kaudset meetodit, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud põhikasumit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju ja põhitegevusega seotud varade ning kohustuste saldode muutust.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit) ja deposiite.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad on kajastatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Seejuures on nõuet iga konkreetse kliendi vastu hinnatud eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõuded kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Ostetud kaubad müügiks on edasimüügi eesmärgil Turismiinfokeskusesse soetatud meened, suveniirid ja Valgamaad tutvustavad tooted. Varud kajastatakse bilansis soetusmaksumuses. Jooksvalt kajastatakse varude müük müügitulus müügihinnaga. Aasta lõpul inventuuri tulemusena väljatoodud kaubajäägi alusel korrigeeritakse müügitulu, vähendades müügitulu müüdüd kauba soetusmaksumuse võrra.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega üle 2 000 euro varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2 000 euro, kajastatakse kasutuselevõtmise hetkel kuluna.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Maad, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 2 000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja ehitised	10

Muu amortiseeruv põhivara	10
---------------------------	----

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõik tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Aruandeperioodi tulude hulka kuuluvad sihtotstarbelised tasud (projektipõhine finantseerimine, kulude toetused), mitte sihtotstarbelised tasud (baasfinantseerimine), perioodi jooksul realiseeritud kaupade ja teenuste netokäive, tulemlaenukursi muutustest, tulemlaenuinvesteeringute müügist, tulemlaenu põhivara müügist, aruandeperioodil arvestatud intressid ja muud tulud.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tulud kajastatakse juhindudes raamatupidamise Toimikonna juhendist RTJ 14 " Mittetulundusühendused ja sihtasutused"

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb seotud osapoolteks juhatuse liikmeid ja nõukogu liikmeid .

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Sularaha kassas	92	163
Arvelduskontod	44 020	106 006
Kokku raha	44 112	106 169

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	249	249
Ostjatelt laekumata arved	249	249
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	4 754	4 754
Muud nõuded	5	5
Intressinõuded	5	5
Ettemaksed	2 007	2 007
Tulevaste perioodide kulud	2 007	2 007
Laekumata sihtfinantseerimine	10 840	10 840
Kokku nõuded ja ettemaksed	17 855	17 855
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	642	642
Ostjatelt laekumata arved	642	642
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 872	2 872
Muud nõuded	7	7
Intressinõuded	7	7
Ettemaksed	7 643	7 643
Tulevaste perioodide kulud	7 643	7 643
Laekumata sihtfinantseerimine	2 956	2 956
Kokku nõuded ja ettemaksed	14 120	14 120

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Müügiks ostetud kaubad	4 766	3 744
Kokku varud	4 766	3 744

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2014		31.12.2013	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		81	1 315	0
Üksikisiku tulumaks		1 925	0	1 914
Sotsiaalmaks		3 431	60	3 614
Kohustuslik kogumispension		175	0	187
Töötuskindlustusmaksed		291	2	313
Ettemaksukonto jääk	4 754		1 495	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	4 754	5 903	2 872	6 028

Lisa 6 Materiaalne põhivara

(eurodes)

			Kokku
	Ehitised	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2012			
Soetusmaksumus	0	13 964	13 964
Akumuleeritud kulum	0	-12 576	-12 576
Jääkmaksumus	0	1 388	1 388
Amortisatsioonikulu	0	-427	-427
31.12.2013			
Soetusmaksumus	0	13 964	13 964
Akumuleeritud kulum	0	-13 003	-13 003
Jääkmaksumus	0	961	961
Ostud ja parandused	142 373	24 578	166 951
Uute ehitiste ost, uusehitus, parandused	142 373		142 373
Muud ostud ja parandused		24 578	24 578
Amortisatsioonikulu	-1 186	-1 042	-2 228
31.12.2014			
Soetusmaksumus	142 373	38 542	180 915
Akumuleeritud kulum	-1 186	-14 045	-15 231
Jääkmaksumus	141 187	24 497	165 684

Lisa 7 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	10 419	10 419			0	euro	15.04.2014
Lühiajalised laenud kokku	10 419	10 419					
Laenukohustused kokku	10 419	10 419					

Sihtasutusel on AS-iga SEB sõlmitud arvelduslaenuleping. Limiit on 50 000 eurot, intressiga 3 kuu EURIBOR + 3,8% tähtajaga 25.09.2015. Tagatiseks on eelarvest ettenähtud rahalised vahendid.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	35 751	35 751	
Võlad töövõtjatele	1 488	1 488	
Maksuvõlad	5 903	5 903	5
Saadud ettemaksed	6 832	6 832	
Tulevaste perioodide tulud	6 832	6 832	
Kokku võlad ja ettemaksed	49 974	49 974	
	31.12.2013	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	12 379	12 379	
Võlad töövõtjatele	3 969	3 969	
Maksuvõlad	6 028	6 028	5
Saadud ettemaksed	878	878	
Muud saadud ettemaksed	878	878	
Sihtfinantseerimise ettemaks	39 508	39 508	
Kokku võlad ja ettemaksed	62 762	62 762	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2012	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	789	127 717	0	-129 261	-755
Valgamaa Omavalitsuste Liit	0	53 470	0	-53 470	0
Valga Maavalitsus	0	7 145	0	-7 145	0
Hummuli Vallavalitsus	0	4 050	0	-4 050	0
Vidzeme Planeerimis Regioon	0	79 924	0	-40 416	39 508
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	-195	2 130	0	-2 150	-215
Helme Vallavalitsus	0	3 270	0	-3 270	0
Puka Vallavalitsus	0	1 000	0	-1 000	0
Põhjamaade Ministrite Nõukogu Büroo	7 978	1 398	0	-9 376	0
Põllumajandus Registrite Amet	0	25 192	0	-25 192	0
Valgamaa Kutseõppekeskus	0	15 492	0	-17 478	-1 986
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	8 572	320 788	0	-292 808	36 552
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	8 572	320 788	0	-292 808	36 552
	31.12.2013	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2014
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	0	93 769	0	-93 769	0
Valga Linnavalitsus	0	78 553	0	-78 553	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	0	172 322	0	-172 322	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	-755	131 408	0	-133 493	-2 840
Valgamaa Omavalitsuste Liit	0	83 865	0	-83 865	0
Valga Maavalitsus	0	5 200	0	-5 200	0
Vidzeme Planeerimis Regioon	39 508	17 180	0	-56 688	0
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	-215	2 465	0	-2 500	-250
Põllumajandus Registrite Amet	0	5 929	0	-5 929	0
Valgamaa Kutseõppekeskus	-1 986	24 828	0	-30 592	-7 750
SA Järvamaa Arenduskeskus	0	4 800	0	-4 800	0
Kurzeme Planeerimis Regioon	0	36 302	0	-36 302	0
Maanteeamet	0	878	0	-878	0
As Õhtuleht	0	125	0	-125	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	36 552	312 980	0	-360 372	-10 840
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	36 552	485 302	0	-532 694	-10 840

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2014	2013
Koolitusteenused	1 575	9 057
Kaupade müük	766	1 447
Teenused	2 819	2 932
Kokku tulu ettevõtlusest	5 160	13 436

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2014	2013
Transpordikulud	-22 815	-21 911
Üür ja rent	-13 387	-6 562
Mitmesugused bürookulud	-12 769	-12 515
Lähetuskulud	-21 259	-10 389
Koolituskulud	-1 355	-30 839
Riiklikud ja kohalikud maksud	-52 735	-4 960
Infotehnoloogiakulud	-5 567	-2 578
Info- ja PR teenused	-18 665	-11 944
Toodangu valmistamiseks allhanketööd	-30 783	0
Muud	-38 718	-25 501
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-218 053	-127 199

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	2014	2013
Palgakulu	-138 990	-127 882
Sotsiaalmaksud	-47 149	-43 373
Kokku tööjõukulud	-186 139	-171 255
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	11	8

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013	
	Nõuded	Kohustused
Asutajad ja liikmed	0	0

2013	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	0	268

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2014	2013
Arvestatud tasu	8 400	8 783

Lisa 14 Sündmused pärast bilansipäeva

22.detsembril 2014.a. sõlmitud ühinemislepingu alusel ühinevad Sihtasutus Otepää Turism ja Sihtasutus Tõrva-Helme Turism Sihtasutuse Valgamaa Arenguagentuuriga.

Ühinemise bilansipäevaks on 01. jaanuar 2015.a.

Ühendatav sihtasutus tegutseb edasi nime all SA Valgamaa Arenguagentuur.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.04.2015

Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur (registrikood: 90001227) 01.01.2014 - 31.12.2014 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
REIN ORG	Juhatuse liige	27.04.2015

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur nõukogule

Oleme auditeerinud Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2014, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 7 kuni 18 on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur finantsseisundit seisuga 31.12.2014 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Vilja Kübar

Vandeauditiitori number 276

Auditiitorbüroo Fides OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 234

Vanemuise 21a, Tartu 51014

27.04.2015

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur (registrikood: 90001227) 01.01.2014 - 31.12.2014 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VILJA KÜBAR	Vandeaudiitor	27.04.2015

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Ärinõustamine jm- juhtimiselane nõustamine	70221	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 53401592
E-posti aadress	reinorg@gmail.com
E-posti aadress	valgamaa@valgamaa.ee
E-posti aadress	eda.kulaots@valgamaa.ee
Veebilehe aadress	www.arenguagentuur.ee